

PRIMAIR ONDERWIJS IN ZEELAND

een
STEVIG
fundament

VOORAF

Alle kinderen in Nederland volgen, in principe, een vorm van primair onderwijs, basis-, speciaal- of speciaal basis onderwijs. Samen met de kinderopvang vormt het primair onderwijs de fundering van de groei en ontwikkeling van alle inwoners van ons land. Het is tevens de basis van de onderwijskolom. Al met al, het primair onderwijs is een stevig fundament van onze samenleving.

Ook (vrijwel) alle Zeeuwse kinderen gaan naar een school voor primair onderwijs. Daar wordt de basis gelegd voor hun verdere leven. De scholen in de provincie zijn ambitieus, ze werken vanuit hun missie en visie aan hoogwaardig onderwijs. Daarbij ondersteund en gefaciliteerd door het schoolbestuur waartoe ze behoren.

Schoolbesturen in het primair onderwijs hebben steeds meer aandacht voor de gezamenlijke belangen en de daarmee samenhangende ambities. Op basis daarvan wordt steeds meer de samenwerking gezocht en is er sprake van een groeiend besef dat de verantwoordelijkheid van een bestuur verder reikt dan de verantwoordelijkheid voor de eigen scholen. Het primair onderwijs is bescheiden. Zeker wanneer het gaat om de positionering en profilering van de sector. Gelukkig is het zelfbewustzijn groeiende. Dit pamflet getuigt daarvan.

Het Zeeuwse primair onderwijs geeft hierin aan waar het voor staat, waar het voor gaat en welke ambities en uitdagingen in gezamenlijkheid worden aangegaan.

1 — PRIMAIR ONDERWIJS — IN ZEELAND

In Zeeland zijn momenteel 220 scholen voor primair onderwijs: 195 basisscholen, 17 scholen voor speciaal onderwijs en 8 scholen voor speciaal basisonderwijs. In totaal bezoeken ongeveer 31.600 leerlingen deze scholen.

De scholen kennen diverse richtingen; Algemeen Bijzonder, PC, RK, Reformatorisch, Gereformeerd, Openbaar en Vrije Scholen.

Het onderwijs wordt verzorgd door ongeveer 3.626 medewerkers (1.836 fte). Het primair onderwijs is daarmee in Zeeland een grote werkgever. De scholen zijn georganiseerd in 42 schoolbesturen, die samen een begroting hebben van ca. 200.000.000 euro.

De provincie kent voor het primair onderwijs drie samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Een licht fluctuerend aantal leerlingen, het rurale karakter, relatief veel kleine scholen en schoolbesturen, subregionale verschillen en de ligging aan de grens met België zijn kenmerkend voor de context waarbinnen het primair onderwijs haar taak in Zeeland vervult.

De kwaliteit van het onderwijs is op orde. Er zijn geen zwakke scholen in Zeeland. Samenwerking is er volop, zowel tussen de schoolbesturen als tussen de scholen. De lijnen zijn kort, ook met de kinderopvang en de zorg voor jeugd.

Het primair onderwijs, de kwaliteit en de bereikbaarheid ervan is een factor van belang in de leefbaarheid, het vestigingsklimaat en de aantrekkelijkheid van wonen en werken in Zeeland.

CPOZ

Vrijwel alle schoolbesturen in het primair onderwijs in Zeeland, de Hogeschool Zeeland (HZ) en het RPCZ hebben zich verbonden in de Coöperatie Primair Onderwijs Zeeland. CPOZ is een middel om samen ambities te realiseren en uitdagingen in gezamenlijkheid aan te pakken. Tevens is CPOZ aanspreekpunt, woordvoerder, belangenbehartiger en gezicht van het Zeeuwse primair onderwijs.

2 — HET FUNDAMENT —

Het Zeeuwse primair onderwijs is zich terdege bewust van haar belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen en van de kwaliteit van de samenleving. De sector weet dat het op die rol aangesproken mag worden.

Waarvoor bestaan we?

Wij dragen bij aan het leren en ontwikkelen van kinderen in Zeeland. Daardoor leggen wij een fundament en dragen wij bij aan een samenleving van mensen die perspectief hebben op een goede toekomst. Op basis daarvan kunnen zij op een positieve wijze deelnemen en bijdragen aan de Zeeuwse samenleving.

Waarvoor staan we?

Bij de uitvoering van de ambitie staan de volgende begrippen (kernwaarden) centraal:

- goed onderwijs
- zo thuisnabij mogelijk
- innovatief
- toekomstbestendig
- samen met partners in de onderwijskolom, kinderopvang en zorg voor jeugd

Waarin blinken we uit?

Wij zijn de specialisten bij uitstek in het onderwijs aan kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar. Wij zijn als geen ander in staat om kinderen een context te bieden waarin ze kunnen leren en ontwikkelen. Het lukt ons goed om hierin samen op te trekken met onze partners van kinderopvang, zorg voor jeugd en opleiders.

Waar werken we aan/wat willen we realiseren?

Uit de veelheid van zaken die spelen en van belang worden geacht, zijn een viertal thema's gekozen waarin het Zeeuwse primair onderwijs gezamenlijk wil optrekken bij het realiseren van de ambitie.

Het Zeeuws primair onderwijs wil:

- hoge onderwijskwaliteit bieden;
- beschikken over voldoende, competente medewerkers;
- innovatief zijn;
- goed bestuurd worden.

De thema's, de daarbij behorende ambitie en de rol van de CPOZ daarbij worden in het volgende deel uitgewerkt.

3 — AMBITIE —

ONDERWIJSKwaliteit

Onze scholen bieden kwalitatief hoogwaardig, passend onderwijs aan de leerlingen, want daar hebben ze recht op. *Wat is goed onderwijs?*, daar gaat het om bij dit thema. Maar ook, *wat is daarvoor nodig en hoe zorgen we daar voor?* Scholen, schoolbesturen (en ook het primair onderwijs in Zeeland) worden steeds meer uitgedaagd om zelf te definiëren wat goed onderwijs is, om zelf aanvullende indicatoren te definiëren en aan te tonen dat er zicht is op de eigen kwaliteit. Daarin willen we samen optrekken.

Wat we willen bereiken:

- In de volle breedte van het primair onderwijs kwalitatief hoogstaand onderwijs.
- Scholen en schoolbesturen hebben zicht op de kwaliteit van het onderwijs.

Rol CPOZ:

- Samen visie ontwikkelen op goed onderwijs en welke voorwaarden daarvoor noodzakelijk zijn.
- Aandacht voor en bijdragen aan het in stand houden van een goede infrastructuur voor het po.
- Platform ten behoeve van zelfevaluatie en audits (werkwijze van de PO-raad en 'Regie op Onderwijskwaliteit').

VOLDOENDE, GOED OPGELEIDE, COMPETENTE VAKMENSEN

De beschikbaarheid en aanwezigheid van voldoende, goed gekwalificeerde medewerkers in onze scholen is van cruciaal belang. Samen met onze opleidingspartners (HZ Pabo, Scalda en Driestar) nemen wij onze verantwoordelijkheid voor de opleiding, instroom en begeleiding van nieuwe medewerkers. Wij zorgen voor voldoende leerwerkplaatsen voor studenten in diverse trajecten (zij-instroom, EVC) en voor een effectief beleid gericht op startende medewerkers.

Voor het primair onderwijs in Zeeland is het van groot belang dat we in de Zeeuwse pabo een stabiele opleidingspartner vinden, die de samenwerking en de verbinding zoekt en die flexibiliteit toont t.b.v. nieuwe opleidingstrajecten en de realisatie van samen opleiden in de school.

Het HRM beleid van de schoolbesturen is gericht op duurzame inzetbaarheid en bevoegdheid van onze medewerkers, op eigenaarschap en regelruimte. Elementen en instrumenten van dit beleid zijn onder andere expertiseontwikkeling, vitaliteitsbeleid, een goede begeleiding van startende leerkrachten, beleid zij-instromers en een generatierегeling.

Wat we willen bereiken:

- Voldoende professionals die met veel plezier het verschil willen maken voor kinderen.
- Borging van een dekkend aanbod voor relevante scholing en professionalisering.
- Samen met relevante opleidingspartners binnen Zeeland komen tot een projectmatige, beheersbare en resultaatgerichte werkwijze voor het opleiden van professionals van de 21^e eeuw.
- Volle inzet van schoolbesturen op duurzame inzetbaarheid.

Rol CPOZ

- Is als vertegenwoordiger van het po partner in de opleidingskolom in Zeeland.
- Formuleert een heldere vraag voor startende, gevorderde en uitstromende professionals.
- Formuleert heldere eisen aan de opleidingen en de inhoud daarvan.
- Komt tot een heldere visie op opleiden, expertise en duurzame inzetbaarheid.
- Ontwikkelt een heldere structuur voor opleiden en expertise.
- Vormt een platform voor uitwisseling.

INNOVATIEVE SCHOLEN

Onze scholen werken planmatig aan verbetering van het onderwijs, gericht op optimale ontwikkeling van de leerlingen, op persoonlijke ontwikkeling en op een goede voorbereiding op het kunnen deelnemen en bijdragen aan de samenleving. Een toekomstige samenleving die we nog niet kennen. De ontwikkeling van het onderwijs is gebaseerd op pedagogische en didactische inzichten die hun waarde hebben "bewezen" en is gericht op het creëren van een leeromgeving waarin leerlingen, in al hun verscheidenheid, optimaal leren en ontwikkelen. Innovatie is geen doel op zich, maar een middel om de leeromgeving te optimaliseren. De leerkrachten, samen met zijn of haar ondersteuners vormen een belangrijke factor in de leeromgeving. Innovatie vraagt om innovatieve medewerkers, misschien ook anders opgeleide medewerkers.

Innovatie kan ook betekenen dat we ons onderwijs anders gaan organiseren en inhoud geven. Dat kan zijn op basis van onderwijskundige en pedagogische motieven, maar ook als antwoord op krimp en dreigend tekort aan leerkrachten. Innovatie kan zich ook richten op het beter kunnen bedienen van leerlingen met specifieke ondersteuningsvragen.

We hebben zicht op de effecten van innovatie, op de kwaliteit van ons onderwijs, en op het leren en ontwikkelen van onze leerlingen. Mede daarom hebben we de ambitie om onderwijs en onderzoek daar waar mogelijk met elkaar te verbinden. Dit is mogelijk door de inzet van 'onderzoekende leerkrachten' en gebruik te maken van de mogelijkheden die worden geboden door de HZ, University College Roosevelt (UCR) en de daaraan verbonden lectoraten.

Wat we willen bereiken:

- Verkennen van mogelijkheden om onderwijs anders te organiseren.
- Onderwijs dat gebruik maakt van moderne methodieken en technieken.
- Optimale onderwijsleersituaties.
- Projectmatig innoveren op het gebied van cultuureducatie, wetenschap en techniek.

Rol CPOZ

- Platform ten behoeve van uitwisselen good practices;
- Verbinden en koppelen van onderwijsinnovatoren in de provincie.
- Verbinden van innovatie aan onderzoek (UCR, HZ).
- Rol in het aanvragen van subsidies.

GOED BESTUUR

Onze besturen en bestuurders faciliteren hun scholen zo optimaal mogelijk in de uitvoering van hun maatschappelijke opdracht. Dit betreft intern gerichte aspecten, zoals de invulling van de bestuurlijke rol en haar daarmee samenhangende besturingsmodel, de inrichting van de beleidscyclus en het kwaliteitsbeleid, zicht op kwaliteit, de contacten met de scholen, met de medewerkers en met ouders en de rol als intern 'boegbeeld'. Het betreft ook extern gerichte aspecten zoals contacten met stakeholders, collega bestuurders, gemeenten, provincie, zorgaanbieders en de PO-raad. Tevens zaken als de horizontale verantwoording en de betrokkenheid bij- en inzet van regionale en provinciale ontwikkelingen. Dit alles vraagt professionele, integere bestuurders, die kunnen beschikken over een adequate ondersteuning. *'Besturen is een vak!*

Wat we willen bereiken:

- Besturen die in staat zijn om het primaire proces optimaal te faciliteren.
- Besturen/bestuurders die zich bekwamen in hun vak op basis van een professionaliseringsagenda.
- Besturen die de horizontale verantwoording serieus nemen en er naar handelen.
- Besturen die zicht hebben op de staat en de ontwikkeling van de organisatie en hun rol daarin.
- Besturen die zicht hebben op het collectief belang en de collectieve ambitie.

Rol CPOZ

- Faciliteren van de professionalisering door middel van intervisie, het organiseren van masterclasses, en het faciliteren van collegiale visitatie.
- Stimuleren van de horizontale verantwoording door de schoolbesturen.
- Verzorgen van de horizontale verantwoording van het Zeeuws primair onderwijs.
- Platform voor uitwisseling van expertise, ervaring en documenten.
- Platform ten behoeve van collegiale consultatie.
- Bieden van platforms of netwerken voor bestuurlijke ondersteuners zoals medewerkers kwaliteit en HRM.

CPOZ is bij dit alles platform voor ontmoeting, uitwisseling en voor intervisie. Het is een netwerkorganisatie, een club waar standpunten worden uitgewisseld en indien gewenst worden geformuleerd. Daarnaast heeft CPOZ een rol als belangenbehartiger en in de profilering en positionering van het primair onderwijs in Zeeland.